

Od tajništva Socialne Matice je prejel naš urednik to-le pismo:

»Že od prvega začetka, ko se je ustanovilo v Gorici društvo Socialna Matica, se je za njo posebno zanimalo učiteljsko vseh slovenskih dežel. O svoji vnemi in požrtvovalnosti je dalo najboljši dokaz s tem, da se je v velikem številu vpisalo v društvo in članarino točno plačalo brez izjem; poleg tega pa nam je nabralo tudi največ članov med razumništvom na deželi. Želeli bi bilo, da bi v tem svojem hvalevrednem delu vztrajalo in tako pripomoglo društvu, da doseže svoj plemeniti namen. Osobito sedaj, ko so knjige Socialne Matice izišle, bo gg. učiteljem lažje pripraviati svojo okolico o važnosti ciljev, ki jih zasleduje društvo. — Letna članarina znaša 5 K; za učiteljsvo in dijaštvo, delavske in kmetijske sloje pa le 3 K, za kar dobe člani vsako leto društvene publikacije. — Usojamo se obrniti do Vas, blagorodni gospod, z uljudno prošnjo, da bi blagovolili v zgoraj omenjenem smislu poročati v »Učit. Tovarišu«. Ponavljamo, da zasluži učiteljsvo za usluge, ki nam jih je izkazalo s požrtvovalno pomočjo, našo izredno hvaležnost.«

Objavljamo dobesedno to pismo, ki kaže samo učiteljsvu pot do nadaljnjega dela v imenu napredka in kulture!

Kdor opravičuje hudobnega in kdor pogublja pravičnega — oba sta gnusoba pred Bogom. (Preg. 17, 15.)

Politiški pregled.

* **Sklicanje deželni zborov.** Vlada namerava takoj po Veliki noči sklicati celo vrsto deželni zborov k zasedanju, med njimi kranjskega in najbrž tudi goriškega.

* **Nove vojaške zahteve.** V političnih krogih zatrjujejo, da bo vojna uprava v delegacijah zahtevala med drugim tudi nove kredite v znesku 240 milijonov kron za nabavo štirih novih dreadnoughtov.

* **Laške zahteve.** Laški listi v kraljestvu pišejo, da Italija spričo sestanka ministra di San Giuliano z grofom Berchtoldom zahteva, da mora Jadransko morje imeti zgolj avstrijsko-laški značaj, to je, da Slovani ob njem ne smejo eksistirati ali vsaj nobenih političnih pravic imeti. Lahki niso zadovoljni samo z laško fakulteto, marveč hočejo, da se ves sistem v avstrijskem Primorju izpremeni. Da Avstrijo uplaši, piše »Stampa«, da dobivajo slovenske banke v Trstu denar iz Rusije! Iredentne denuncira!

* **Časovno napredovanje častnikov in izboljšanje položaja.** Kakor zatrjujejo, pripravljajo vojaška uprava temeljito reformo napredovalnih razmer pri armadi in izboljšanje gnotnega stanja vojaških umirovljencev. Predvsem se bo določilo, da naj častniki dosežejo višja poveljna mesta že v najbližjem imenovanem terminu. To bo predvsem na korist polkovnikom-brigadirjem, ki bodo že meseca maja imenovani za generalne majorje. Častnikom se bodo plače zvišale in zagotovil časovni avanzma.

* **Vojne priprave na Francoskem in Ruskem.** Francoska zbornica je obravnavala zakonski načrt, ki dovoljuje vojnemu in mornariškemu ministru izdajati dve milijardi frankov, ki naj se porabijo za narodno obrambo. Za 2000 milijonov se gotovo da marsikaj nakupiti in reformirati. — Kakor poročajo listi, misli Rusija poleg pešstva posebno povečati konjenico. V kratkem se ustanovi 19 novih kavalerijskih polkov. Pri artiljeriji se povisa v vsakem koru število topov od 108 na 144. V okrajih Varšava in Vilna ob avstrijsko-nemški meji se ustanovi po en kor na novo. — Kulturna Evropa!

Bratje, stojte torej trdno in držite se izročil, ki ste se jih naučili ali po govorjenju ali po našem listu! (II. Tes. 2, 14.)

Obrambni vestnik.

= »Impertinentna mistifikacija.« V članku, ki ga je v zadnji naši številki na uvodnem mestu objavil tov. Jelenc, stoji tudi stavek: »Seveda programa, ki ga nam sestavlja sedaj dr. Tuma v Gorici in podpisuje tov. Hreščak — jaz ne vem, če je res, tržaška »Edinost« trdi tako — Zaveza nima in ji ga tudi ni treba.« — Ta stavek, ki od strani Jelenca nasproti tov. Hreščaku temu poslednjemu ne očita nič tega, kar mu je očital tržaški list, temveč z negacijo celo izpodbija trditev, je tov. Hreščaka razburil tako, da je napisal na Jelenčev naslov v »Zarji« z dne 8. aprila t. l. (št. 826) odprto pismo, ki je tako osebno in žaljivo, da ga moramo zavrniti z vsjo odločnostjo, poudarjajoč, da v tem tonu naša polemika ne sme iti naprej! »Začeli ste lepo počasi z zavijanjem in podtikanjem in dospeli ste v razmeroma kratkem času do rekorda — do impertinentne mistifikacije. Vidi se, da ste v svo-

jem elementu.« — »Način boja ... je nevyreden poštenih ljudi, je revolverski.« — »Zdi se, da je nesramnost združena pri Vas z neznačajno mero poguma.« — »Jaz pa dvomim, g. Jelenc, da bi Zavezi korigirala Vaša intimnost z lažnivo dvojico J. C-em in Edinostjo.« — Kdor pozna tov. Jelenca, kdor je prebral njegov članek in kdor ve, da je provzročil to polemiko tov. Hreščak s svojim člankom v »Našlih Zapiskih«, ki samo pavšalno sumničijo in vsevprek žalijo in natolčujejo, ta mora priznati, da je šel Hreščak s svojim odprtim pismom daleč preko meje dopustnosti in dostojnosti. Mi tako pisavo obsojamo, a je z enako kvaliteto ne moremo zavračati. — Kaj ukrene tov. Jelenc v obrambo tako kruto žaljene svoje osebne časti, nam ni znano. Mi proti takemu načinu sedaj zgolj osebnega boja samo protestujemo! Dosežen je rekord nesivarnosti — »Slovenec« in »Domoljub« sta potisnjena v ozadje!

= **Pomanjkanje učiteljsva na Srb-skem.** Poročali smo že, da rabijo 800 ljudskošolskih učiteljev in učiteljic na Srb-skem že sedaj, za popolno uredbo ljudskega šolstva pa bo treba vsega skupaj do 1400 učnih oseb. Iz inozemstva se je priglasilo mnogo učiteljev, toda težave jim dela srbski jezik. Kakor poroča »Srbska korespondenca«, ustanovi srbska vlada v Beogradu in tudi v drugih večjih mestih posebne tečaje, da si v njih pridobi izvensrbsko učiteljsvo potrebno kvalifikacijo. »Gorenjec« že poroča, da so šli na Srbsko štiri liberalni učitelji. K temu pa še pristavlja, da jih ni prav nič škoda; sploh bi mu bilo najljubše, da gredo iz kranjske dežele vsi napredni učitelji, češ: »Bo vsaj mir pred njimi!« Temu nasproti pravi jako umestno »Sava«: »No, tako hitro se to še ne bo zgodilo. Napredno učiteljsvo želi ostati še v prihodnje na kranjskih tleh, ker je namreč prav sedaj treba odločnih moči, ki imajo pogum, da se postavijo trdno v bran klerikalni izprijenosti, ki žuga z nasilno korupcijo okužiti ves slovenski narod. Pač pa se čuje, da namerava iti nekaj krščansko mislečih učiteljic na Srbsko, ker je njih število tako naraslo, da v doglednem času pri vsi svoji zunanji po-božnosti ne bodo dobile še tako kmalu za-želenih učnih mest. Šefredakter »Gorenj-ca« dobro pozna svoje ljudi. Kot globoko veren mož se je baje ponudil, da jih spre-mi na srbska tla. Zdi se mu, da bi bilo vendarle možno, da zamenjajo sčasoma v srbski službi svoje rimsko katoličanstvo in izstopijo iz katoliške vere. Čisto prav je, če pridejo vse te izseljenke pozneje zo-pet nazaj na slovenska tla. Glavno pri tej izselitvi bi pravzaprav bilo, da ostane stal-no v Srbiji »Gorenjčev« šefredakter Ant. Koblar. Bo vsaj mir pred njim!«

Veliko bolje je, ne obetati kakor po obljubi obljubljenega ne dati. (Pridig. 5, 4.)

Kranjske vesti.

—r— **Kranjski deželni zbor.** Na zadnji seji deželnega odbora je poročal deželni glavar, da se vrši pomladansko zasedanje deželnega zbora šele potem, ko bo deželni odbor z naučno upravo popolnoma na čistem glede na novi šolski zakon, ki ga bo treba precej ublažiti. Vendar se bo zadeva kar najbolj pospešila, da ne bo treba učiteljsvu predolgo čakati na regulacijo plač.

—r— **Oddaja služb.** Zadnjič smo poročali, da je nadučiteljsko mesto na novo ustanovljeni šoli v Mostah pri Ljubljani že oddano Janku Gradu iz Košane. Danes poročamo, da je mesto na II. mestni v Ljubljani tudi že oddano in sicer ga dobi Fran Petrič iz Naklega. — Zakaj sploh službe razpisujejo? Zato, da mečejo učitelji krone za kolke stran, ko bi jih lahko porabili za kruh. Živela pravičnost!

—r— **O pokojnem tovarišu Mihaelu Mežanu,** ki smo o njem priobčili nekrolog v predzadnji številki svojega lista, nam piše njegov prijatelj in sošolec: »Bil je moj sošolec. Živo se še spominjam, kako kolegialno smo delovali l. 1884. tedanji četrtoletniki. — Rajnki Mežan je bil podjetna in neustrašna duša, ki nas je potegnil pri pokojnem ravnatelju Blažu Hrovatu iz marsikateri neprilike. — Odkar je služboval, je bil vedno zvest naročnik »Učiteljskega Tovariša«. In še mesec pred smrtjo (februarja) je plačal naročnino za polovico tekočega leta. Bil je neomajen, kremenit značaj, ki ga ne bi premaknila nobena sila: sijalen zgled napredne učiteljske zavednosti! Bodi mu ohranjen najlepši spomin!«

—r— **Iz učiteljske službe.** Namesto obolele učiteljice Antonije Virkove pride na dekliško ljudsko šolo v Ribnici kot supleentinja učiteljica Josipina Obermannova. Namesto iz učiteljske službe izstopivšega učiteljskega suplenta Feliksa Zalokarja pride na ljudsko šolo v Banjaloki suplirat učiteljica Marija Urbančičeva. — Učitelj-

ski suplent Franc Vončina je imenovan za provizoričnega učitelja v Zireh.

—r— **Na obrtni šoli v Ljubljani** je strokovni učitelj Ivan Tavčar imenovan za c. kr. učitelja v X. činovnem razredu.

—r— **Razpis učiteljskih služb.** Učno mesto za učiteljico na petrazrednici v Postojni do 15. aprila. — Učno mesto za učitelja na enorazrednici na Gočah do 12. aprila (Postojna). — Nadučiteljska služba na dvorazrednici v Dol. Zemonu do 15. aprila (Postojna). — Nadučiteljsko mesto v Zireh do 12. aprila (Logatec).

Gospod ne bo štel za nedolžnega ti-stega, ki bo imenoval po nemarnem nje-govo ime. (II. Mojz. 20, 7.)

Štajerske vesti.

† Ivan Strelec.

Nenadoma je došla dne 9. t. m. iz Maribora vest, da je umrl tovariš Ivan Strelec, nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. goricah, ko se je mudil pri profesorju dr. L. Pivku. — Tovariša Strelca je pobrala smrt v najlepši moški dobi. Izgubili smo z njim zavednega, delavnega tovariša, ki je služil šoli in narodu z vsjo iskrenostjo in ljubeznijo. Pred leti je bil tudi upravni od-bornik Zaveze avstr. jugoslovanskih učit.-društev, v kateri lastnosti je z živahno de-lavnostjo pospeševal koristi naprednega slovenskega učiteljsva. — Bodi značaj-nemu slovenskemu učitelju v naših srcih ohranjen nemiljiv spomin!

—r— **Osemdesetletnico** svojega rojstva je obhajal dne 1. aprila t. l. naš bivši tovariš, nadučitelj v p. Filip Koderman v Bočni pri Gornjem gradu. Ker je ome-njeni jubilar služboval na ljudskošolskem polju celih 45 let, zasluži, da se ga spomi-njamo nekoliko natančneje. — Filip Ko-dermann je bil rojen 1. aprila 1834 v Št. Lovrencu na Dravskem polju, kjer je obiskoval tudi domačo ljudsko šolo. Nato je šel 1 leto v realno in potem v pripravniški tečaj v Maribor. Leta 1852. je bil po-klican kot podučitelj v domačijo Št. Lov-renc in dve leti pozneje pa je odšel v Sliv-nico pri Mariboru. L. 1856. je napravil iz-kušnjo usposobljenosti v Gradcu in bil po-tem nastavljen kot šolski provizor v Žre-čah pri Konjicah. Tri leta pozneje je do-šel v enaki lastnosti na Frankolovo pri Celju, kjer je postal l. 1865. def. učitelj. Istotam je bil imenovan l. 1875. za nadučit-elja in deloval kot tak do l. 1897., nakar je stopil v prezasluzeni pokoj. — V svo-jem delovanju je tov. Koderman vzgojil in poslal v srednje šole več dandanes obče znanih moči; naj se tukaj omenja samo njegov bivši učenec in sedanjí profesor Anton Bezenšek v Sofiji. — Da ni bil Ko-derman samo izvrsten učitelj med šolski-mi stenami, marveč tudi marljiv stanovski organizator, nam dokazuje to, da je baš on v zvezi s tov. Vučnikom in Zdolškom ustanovil prvo slov. učiteljsko društvo na Spod. Štajerskem s sedežem v Celju. Splošno zaupanje njegovih sodobnih ko-legov pa izpričuje 20letno zastopstvo okr. učiteljsva v celjskem okr. šol. svetu. — Tudi med kmetijskim ljudstvom je deloval tov. Koderman jako marljivo. Bil je eno dobo župan v Frankolovem in istotam tu-di občinski tajnik 23 let; kot organist je pa bil skupno 52 let. — Za svoje vsestran-sko delovanje je dobil tovariš Koderman sledeča odlikovanja sreb. zaslužni križec s krono, častno občanstvo na Frankolo-vem, kolajno za 40letno zvesto službo-vanje ter srebrno kolajno za povzdigo kmetijsva od c. kr. štajer. kmet. družbe.

— Sedaj živi tov. Koderman na duhu in telesu še popolnoma čil pri svoje hčeri Josipini, učiteljici v Bočni; njegov sin Karel je pa pred kratkim odprl odvetniško pisarno v Mariboru. — Vrlemo tovarišu, neumornemu delavcu in jeklenemu zna-čaju Filipu Kodermanu naše najpresrečnejše čestitke! Čvrsto naprej do devetdeset-letnice! Na zdar!

—r— **Na mariborski kmetijski šoli** se vrši od 4. do 6. maja poučni tečaj o zele-njadarstvu, od 4. do 9. maja pa o pridelo-vanju krme.

—r— **40 let učitelj.** Učitelj Henrik Hribernik v Zgornji Rečici pri Laškem je dobil častno svetinjo za 40letno službo-vanje.

—r— **Deželni šolski svet** je imenoval na zadnji svoji seji Ivanko Straškovo za definitivno učiteljico v Globokem in Ano Matkovo za definitivno učiteljico v Kapelah pri Brežicah.

—r— **Deželni šolski svet** je nastavlil Ludomilo Moričevo za učiteljico ročnih del v Št. Petru pod Sv. Goricami, Dorico Debelakovo za učiteljico v Šmarju, Leona Dimnika za učitelja v Ponikvi ob Južni železnici in Mateja Zgajnerja za nadučite-lja v Blagovni. — Definitivno so nastavljene učiteljica Tonika Zieglerjeva v Lju-bečnem, Marija Wudlerjeva in Vranskem Marija Rapočevo pri Sv. Urbanu, Marija Arnuševa v Trbovljah; def. učitelj v Loki

Robert Senica je imenovan za nadučitelja in prov. učitelj Vinko Požar je imenovan za def. učitelja na Ptujski gori. V stalen pokoj je stopila začasna vpokojena učitelja Marija Topolnikova.

—r— **Društvo »Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks«.** Odbor naznanja: Člana Marija Nepel in Franc Silberschneider sta dne 22. februarja, oziroma 5. mar-ca t. l. umrla. Donesek za ta 121. in 122. smrtni slučaj mora biti plačan tekom ene-ga meseca.

—r— **Geograf Fran Steiner** pojde v Albanijo. Graški listi poročajo, da bo avstrijska akademija znanosti dala Steinerju iz Gradca 5000 K, zemljepisno društvo pa 1000 K, da pojde v Albanijo študirat ta-mojšnje topografske kuriozitet.

—r— **Umrl je** v Gradcu vpokojeni ravnatelj brnske gimnazije vladni svetnik Julij Wallner, ki je pred leti dlje časa služboval na ljubljanski gimnaziji.

—r— **Umrl je** v Vurbergu učitelj Alojzij Žiher. — V Peklu pri Poljčanah je umrl vpokojeni nadučitelj Simon Kro-pej, star 76 let. R. i. p.!

—r— **Blaž Ambrožič.** Dne 21. t. m. je umrl v Gradcu bivši okrajni šolski nad-zornik, Blaž Ambrožič, v 73. letu svoje dobe. Pokojnik je mnogo časa služboval med nami Slovenci na Spodnjem Štajer-skem. Rajnki Ambrožič je bil rodom Kran-jec, doma v Železnikih na Gorenjskem. Prva njegova služba je bila v Vipavi. Po-tem je prišel v Lipnico na Štajersko ter od tod kot okrajni šolski nadzornik za politični okraj Celje. Tu je služboval nad 20 let in ne ravno v dobrobit slovenske-mu šolstvu. — Mož je bil birokrat in velik — nemčevalec. Narodne učitelje je pre-ganjal do skrajnosti ter jim škodoval, kjer in kolikor je mogel. Ko je okrajno nadzor-ništvo opustil, so ga poklicali k dež. šol-skemu svetu v Gradec, kjer je, potem ostal do svoje vpokojitve, ki se je izvršila komaj pred par leti. A tudi tu je rajnki Blaž — poznal je dobro razmere na slo-venskem Štajerskem — značajne sloven-ske učitelje dosledno okrcaval in primer-no »priporočal«. Imel je namreč celo kr-delo kreatur, ki so mu hodili o vsem možnem »raportirali« v Gradec. Tudi to je minilo ... N. p. v. m.!

Proklet bodi podpihivalec in dvoje-zičnik; zakaj med mnogimi, ki v miru žive, napravi zmešnjave.

(Sir. 28, 15.)

Tržaške vesti.

—r— **»Stari« in »mladi« med učitelj-stvom v Trstu in »Kranjci«.** »Slovenec« z dne 7. aprila t. l. piše: »Tržaško slo-vensko učiteljsvo se pripraja že dalj časa. Starejši učitelji bi radi nosili vse mogoče časti in dobičke politične stranke, a delati se jim več ne zljubi. Mlajši pa nočejo biti samo s tem zadovoljni, da bi starejši samo komandirali, zato zahtevajo mlajši zraven dolžnosti tudi pravic in časti. Razume se, da uporabljajo starejši učitelji to priliko in udrihajo zlasti po onih mlajših, ki so prišli s Kranjskega in katerim narodno delo posbno ne diši.« — Predvsem mo-ramo konstatirati, da je »Slovenec« po-ročevalec — pa najsi je posvečen ali ne-posvečen! — poleg zlobnosti tudi jako netočno informiran o razmerah med učiteljsvom v Trstu. Povedati moramo, da se učiteljsvo med seboj sploh ne »pre-pira«. Prepričani smo, da na papirju tržaška »Edinost«, ki se je v znamenju edinosti spravila nad novega predsednika Učit.-društva tov. Kleinmayerja in ga pričela napadati glede njegovih zasebnih nazi-ranj, ki jih pa do sedaj še ni izkušal vsiliti Učiteljskemu društvu. Nam je namreč znano, da se je tov. Kleinmayer v Učit.-društvu na seji sam izrekel za narodno delo, a vendar v tisti obliki, ki jo tudi mi podpiramo in stremimo za njo; da je naše narodno delo izvrševano po lastni volji in ne ukazovano. Drugič, da se naše narodno delo vrši na stanovski podlagi. To pač smemo zahtevati! Kar se pa tiče izpre-memb odbora to odobrava tudi »stari«, da so se tradicije že preveč ukoreninile v društvu, in sami radi prepušte »mladim« da delajo. Sploh pa »stari« in »mladi« ni bilo, dokler jih ni »Edinost« naredila s tem, da je pričela drezati v interne za-deve društva. Seveda, nad učiteljsvom ima vsakdo pravico! Mnogo prenačljive-ga je bilo, ko je »Edinost« pričela ide-n-tificirati kraske »mlade« s tržaškimi »mla-dimi« in je slednje pričela nazivati »učiteljske socialistične novostrujarje«. Dale-ko je potreba ločiti »kraško delovanje« v Zavezi od gibanja tržaških »mladih« v lokalnem društvu; sploh pa ni smeti jih istovetiti z njimi. V tem oziru je »E-di-nost« grešila v širjenju napačnega jav-nega mnenja in je tov. Kleinmayerja — tako ali tako! — vtaknila pod napačno streho. O časteh pa ni govora, saj ni smó klerikalci po svojem političnem pre-pričanju v privatnem življenju, v orga-nizaciji pa sploh politično prepričanje ne

pride v poštev, temveč le kulturno naziranje. Zadnja zlobnost »Slovenčevga« dopisnika je pa trditev, »da so se »stari« spravili posebno na one »mlade«, ki so prišli s Kranjskega in katerim narodno delo posebno ne diši.« Pri tem misli pisec Ciril-Metodovo učiteljstvo! Najprej moramo povedati, da se C. M. učiteljstvo ni vmešavalo v zadeve »starih« in »mladih«, potem pa, da jih »stari« sploh ne napadajo, posebno ne zaradi tega »ker jim narodno delo ne diši«, ker za to nimajo povoda, in C. M. učiteljstvo mnogo delo v prospeh narodne stvari v Trstu. »Prilika za udrihanje po Kranjcih« je torej izmišljena od »Slovenčevga« poročevalca in njegovih »točnih« informacij. Sicer je pa stališče tega učiteljstva v zadnji »izjavi« C. M. učiteljstva, ki nam dovolj kaže vse »Slovenčev« natolcevanje v vsej nagoti. Boji zoper Kranjce kažejo nizkotnost in malenkostnost mišljenja, kakor zlobo pri tožadevnih zdražbah. Pospeševanje lokalnega patriotizma, diferenciacija po deželnih mejah in zakrknjeno nasprotstvo do takozvanih »tujcev« pa ni nikjer tako kvarno kakor pri Slovencih, in je vsakdo, ki ga pospešuje — škodljivec slovenskega naroda.

—t— Prva hrvaška šola v Trstu bo vkljub vsemu vpitju in kričanju Italijanov in Nemcev kmalu otvorjena. — Nedavno je otvorila hrvaška šolska družba v Trstu za enkrat hrvaški šolski vrtec, sedaj v kratkem otvori hrvaško ljudsko šolo.

—t— Imenovanje. Profesorju na trgovskem oddelku trgovske in navtične akademije v Trstu, dr. Juliju Subaku, je podeljen naslov šolskega svetnika.

—t— K izjavi Ciril-Metodovega moškega učiteljstva, ki smo jo priobčili v zadnji številki, dostavlja »Edinost«: »Poudarjamo, da nismo dolžili učiteljskega zbora na Ciril-Metodovih zavodih avtorstva onega grdega članka v »Zarji«, ampak izrekli smo le — sodeč po vsebini članka — uverjenje, da je izšel iz učiteljskega peresa: odklanjamo očitane terozizma, ker smo le odklanjali stališče, po katerem naj bi se učiteljstvo ne udeleževalo narodnega dela v naših družinah. S tem, da smo z največjim spoštovanjem in s hvaležnostjo govorili o onih učiteljih, ki delujejo na narodnem polju, smo hoteli le povzdigniti njihov ugled pred ljudstvom in morejo biti gosp. uverjeni, da je daleč proč od nas vsaka sled animoznosti proti stanu učiteljskemu, ki ga mi tako visoko cenimo radi vzvišene naloge, ki je odločilna za bodočnost naroda. K točki 7. pripominjamo le, da naj bo vsakdo tudi v gostilniških pogovorih — torej v lokalih, kjer posluša mnogo ušes — toliko previden, da bo izključena vsaka možnost zamenjavanja pojmov in besed. S temi pripombami po pozdravljanju s odkritim zadovoljenjem to izjavo v njeni celoti, in pa z željo, da ne bi prišlo nikdar več do takih navzkrižij.«

—t— »Jugoslavija« prenehala. »Jugoslavija« sporoča svojim čitateljem in naročnikom: »Prisiljeni smo, da začasno ustavimo daljno izdajanje »Jugoslavije«. V par tednih izide list zopet in sicer v povečani obliki.«

Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi!
(Mat. 22, 13.)

Goriške vesti.

—g— Nemški Schulverein se širi tudi po Goriškem-Gradiščanskem. V Čerwinjanu so ustanovili podružnico.

—g— Pred c. kr. izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici se prično prihodnji usposobljenosti izpiti ne, kakor se je naznanilo od nepoklicani strani, dne 16. aprila t. l., ampak v ponedeljek, dne 4. maja t. l. Prošnje naj bodo do dne 30. aprila t. l. v rokah ravnateljstva.

—g— Z moškega učiteljskega v Gorici poročajo, da so dne 3. t. m. jutraj štrajkali ure prof. Dolenc, ki poučuje matematiko. Vzrok — pretirana klasifikacija.

—g— Strokovna šola za zidarje v Renčah je slovesno zaključila šolsko leto 1913—14 v nedeljo, 5. t. m. popoldne. — Sklep je bil združen z zanimivo razstavo šolskih izdelkov, ki so pričali o marljivosti učencev in učiteljstva.

—g— O pok. nadučitelju Ivanu Kuretu poročajo: Dne 18. pret. mes. smo pokopali v Gorici Ivana Kureta, nadučitelja v pokoju. Rodil se je v Ricmanjih leta 1863. Služboval je najprej v Kubeđu, potem v Šmarju pri Kopru, od l. 1892. pa v Dekanih ter je l. 1910. stopil zaradi neozdravljive bolezni — sušice — v pokoj in se preselil v Gorico. O njem lahko rečemo, da je delal, da je neutrudljivo oral na narodnem polju; edino bolezen ga je prisilila, da je šel uživati res zasluženi pokoj — a prepozno je bilo! Siromak je hiral skoraj pet let! Povsod, kjer je služboval, je bil vodja pesmi, godbe, narodnogospodarskega in kulturnega napredovanja. — Bili so lepi časi, ko so njegova pevska društva v Kubeđu, Šmarju, Dekanih, Vinjanu, Pobegih, Čezarjih, Bertokih, Škofijah, Plavijah itd. slovela po Istri, ko je njegova pesem donela po koprskih hribih in probujala mlačneže in narodno nezavedne. Tudi sam je skladal, ter njegove v narodnem duhu zložene melodiozne pesmi v Istri radi pojejo; ljudje so celo iz drugih fara prihajali v dekansko cerkev, da se naužijejo lepega ubranega petja pod njegovim vodstvom. — Kakor svoje otroke, tako je vzgojil tudi marsikatero dečka za nadalnje študije, opilil in ogladil marsikatero kmetiško roko, storil je marsikaj, za kar so mu hvaležni ljudje, kjer je služboval. Vsakemu, ki se je obrnil k njemu s kako prošnjo, je rad ustregel; za vsakega je imel le prijazno besedo; bil je res blaga duša. Kako je bil pokojnik povsod priljubljen, je dokazal njegov res impozantni pogreb, ki se ga je udeležilo čez tisoč ljudi, med temi učenci in dijaki ter učenci in dijakinje raznih goriških šol s svojimi profesorji in učitelji. Pogreba se je udeležila tudi goriška čitalnica s svojo narodno trobojnico ter mnogo ljudi iz Istre. Učiteljski goriškega slovenskega učiteljskega pa so mu lepo ubrano zapeli v slovo krasno, v srce segajočo žalostinko. — Bodi vrlemu možu ohranjen blag spomin!

—g— Tečaj za analfabe pa ne vseučilišče! Goriški Lahi se dan na dan pehajo za vseučilišče, v resnici pa so potrebn — tečaja za analfabe — zakaj v Gorici je med Lahi 6000 analfabetov. To sta konstatirala pred par leti Eco in Corriere. Odprli so bili na to tečaj za analfabe, ki se pa ni obnesel, ker ni bilo dosti brige zanj od strani tistih, ki so se zgrajali nad tolikimi analfabeti! Če je Lahov res 13.000 v Gorici, potem jih je skoro polovica med njimi analfabetov. Strašno! To so kulturonošci! In ti ljudje hočejo imeti svoje vseučilišče in goriški magistrat v rokah. Morali bi v ljudsko šolo!

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas pozivim.
(Mat. 11, 28.)

Splošni vestnik.

Počitniški tečaj Slov. Šol. Matice. Ker se je dosedaj oglašilo še premalo udeležnikov za nameravani tečaj Slov. Šol. Matice, je odbor podaljšal termin za zglaševanje do konca majnika t. l. Z ozirom na zanimiv program nameravanega tečaja bi bilo želeli, da se oglašijo čimprej zadostno številno udeležencev.

Rošmaler - Tučkovi »Štirje letni časi«. Ponovno opozarjamo na to lepo knjigo, ki jo je sprejela Slov. Šol. Matica v zalogo. Knjiga velja po pošti 1 K. Znesek naj se blagovoli vpsolati v poštinih znamkah, da ni treba plačevati dostavnine.

Ruše nad Mariborom. (Predstava.) Mariborski slovenski učiteljski priredbe v nedeljo, dne 3. maja ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Novaka v Rušah pod pokroviteljstvom č. g. prof. dr. Ant. Medveda in g. prof. J. Marina trodejanski ljudski igrokaz s petjem »Graničarji«. Po igri prosta zabava s plesom, šaljivo pošto itd. Med igro svira učiteljski orkester. Ker je čisti dobiček namenjen slovenski mariborski dijaški kuhinji, je upati na obilen obisk.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.
Last in založba »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Vodstvo Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev javlja tožno vest, da je nje bivši upravni odbornik, tovariš

Ivan Strelec,

nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor. dne 9. t. m. v starosti 50 let nenadoma preminul v Mariboru.

Pogrebni izprevod se vrši v soboto, dne 11. t. m., ob pol 3. uri popoldne z Elizabetine ceste št. 11 na mestno pokopališče v Mariboru.

Bodi vrlemu in požrtvovalnemu tovarišu in sobojevniku ohranjen najblažji spomin.

V Ljubljani, 10. aprila 1914.

Ali ste že pridobili našemu listu novega naročnika?

Uradni razpis učiteljskih služb.

V tolimskem šolskem okraju razpisujejo se sledeča stalna učna mesta:

- mesto stalnega nadučitelja štirirazrednice v Bovu;
- mesto stalnega učitelja-voditelja enorazrednic: Čadrg-Laz, Gorje, Jevšek-Ravne, Kal, Kred, Lazec, Logje, Lom, Novaki, Orehek, Otalež, Pečine, Police-Vrh, Ponikve, Robidišče, Ruti, Sela-Log, Staroselo, Strmec, Stržišče, Trenta-Gor, Trenta, Št. Višagora, Zalaz;
- mesto stalnega učitelja štirirazrednice v Bovu;
- mesto stalne učiteljice v Bovu.

Redno opremljene prošnje vlože naj se pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Tolminu predpisanim potom tekom 4 tednov, t. j. do vstevši 15. maja 1914. Pripomni se, da so vsa gornja mesta že začasno zasedena.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu,
dne 4. aprila 1914.
Za predsednika:
Andrej Lastič

Naš denarni zavod

Gesto knjižničarstva in založništva. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Promet do 31. marca K 51.293.60

Uradne ure: Vsak dan od 1/2 2. — 1/2 7. popoldne in vsako soboto od 6 — 7 zvečer.

Naznanilo. Kdor zahteva od zadruge kakšno informacijo, naj na odgovor priloži 20 h v postitib znamkah. Na prošnji brez vpsoljativne vedenib znamk se ne odgovarja.

Stalen in visok zaslužek

si preskrbi lahko vsak, ako prevzame zastopstvo renomirane, slovanske življenjske zavarovalnice. Zaupljive osebe, ki bi rade delovale kakor krajevni ali potujoči zastopniki in zaupniki, naj predložijo prošnjo, povejo svoj sedanji poklic in naj napišejo kratak curriculum vitae, ter odpošljejo oferte na administracijo tega časopisa pod »Solide«.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu

Menjava službe.

Definitivni učitelj enorazredničar, v lepem kraju ljubljanske okolice (2 uri hoda od Ljubljane), želi menjati službo z definitivnim učiteljem (oz. učiteljico) enorazredničarjem. Ponudbe pod »Enorazredničar« na upravništvo »Učiteljskega Tovariša« do vstetega 18. aprila 1914.

Manufakturna trgovina J. Grobelnik,

prej Frano Souvan sin
Ljubljana, Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga
sukna za moška oblačila !!

Najboljši nakupni vir
modernih blagov
za ženske obleke

iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti
rut in šerp.

Bogata zaloga
vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur.

Izkušeno dobri šifoni, platuid, kotenine in drugo belo blago. Zunanja naročila se točno izvršujejo. P. n. učiteljstvu pri nakupu posebne ugodnosti glede cen in plačila.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratniki in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10

Velika izbira!

Solidna postrežba!